

יביע אומר

בראשות הגאון רבי יגאל כהן שליט"א

גיליון מס' 308

פרשת פקודי

מאמר השבוע

מאת ראש המוסדות החרדי יגאל כהן שליט"א

מעולם לא פגעתי בה...!

הלאה... אכל במשך השנים הבנתי שזה דבר כמעט בלתי אפשרי... כי ברב הפעמים לבסוף הצד שסופג צעקות או שמונתר תמיד - מתפוצץ ושובר את הכלים.

לפני תקופה קצרה, באחת השעות המאחרות של הלילה, נגש אלי יהודי שאני מכיר, ובקש לדבר אתי בדחופות בנושא הזוגיות שלו עם אשתו. קצת הפתעתי... אני מכיר אותו כאברך שקט ומפנם, כזה שאף פעם אינו מרים את קולו ותמיד מותר, ודווקא אצלו לא צפיתי לבעיות כאלה, ופתאום גם הוא מגיע אלי...

לפני למעלה מעשרים שנה חי בירושלים יהודי צדיק וגדול בישראל, הגאון ר' שלמה זלמן אורבך זצ"ל. יהודי זה היה גדול מאד בתורה, אבל באותה מדה הוא היה גדול גם במדות ובדרך ארץ: החיוך האוהב כל יהודי לא ירד מעל פניו. בגיל הגבורות נפטרה עליו אשתו הרבנית ע"ה, ובהלונה נכחו עשרות אלפי איש לכבודה.

המלים הראשונות שהוא אמר לי: 'נמאס לי, איני יכול לסבל יותר! כבר שש עשרה שנה אני נשוי, ואשתי צועקת עלי ועל הילדים ללא הפסקה. תמיד אני שותק ומבליג וחושב לעצמי - 'אולי זה יפסק, אולי היא תבין'... היום היא כבר עברה כל גבול אפשרי, היא צרחת על הילדים ועלי ללא כל סבה, ואיני מסגל לראות אותה יותר...!

פידוע, נוהגים שבשעת הלונה עוברים בני המשפחה ליד מטת המנוחה ומבקשים סליחה מחילה וכפרה אם פגעו בכבודה וכו' (ע' יומא פז. וש"ע או"ח סי' תרו סעיף ב). בניה של המנוחה ראו פי האב הגדול אינו עובר ליד המטה לבקש את סליחת אשתו. חשבו הילדים שאולי האב שכח מרב צער, ונגשו להזכיר לו לבקש סליחה מהאמא. נגש הרב אל מטת הנפטרת ואמר - 'מעולם לא פגעתי בך אפלו פעם אחת... על כן אין לי כל צורך לבקש מחילה... נוחי בשלום על משפךך'.

עצרתי אותו כששאלתי אותו - 'האם דברת אתה על כך שהצעקות שהיא צועקת עליך ועל הילדים מפריעות לך מאד, ושתנסה לדבר יותר בנחת?', ענה - 'לא! אף פעם לא דברתי אתה על כך, כי תמיד למדו אותי שהעקר הוא לעבד על המדות, לשתק ולוותר, וכך עשיתי...!'

עשרות אלפי איש עמדו נדהמים - - - אחד מתלמידיו ששמע כמו כלם את הדברים, רצה להבינם על בריים. הוא נגש לרבו לאחר השבעה ושאל: 'איך יתכן בני זוג ששנים פה רבות נשואים יחד, וכבודו לא העיר לה שום הערה? האם אף פעם הרבנית לא עשתה דבר שלא מצא חן בעיני הרב??? האם הרב לא העיר לה שום הערה במשך כל אותם שנים???

ובזה הוא טעה... כמעט ואין בדור שלנו בני אדם בדרגה כזו, שהם יקבלו בזיונות במשך שבעים שנה וישתקו, ובנוסף הם יחזירו אהבה וחבה לצד השני. היום הפתרון לכך הוא לתת לשני 'בקרית בונה' - לפני שמעירים דואגים להחמיא לפחות ארבע מחמאות, שתיים לפני ההערה ושתיים לאחריה. ההערות תהיינה בדרך של כבוד, לתת לצד השני את ההרגשה שאנחנו רוצים לעזור לו, ולהגיש לו את הבקורת בדרך נכונה מתוך חבה ואהבה גמורה. מתוך ספרו של הרב יגאל כהן.

ענה לו הרב: 'נדאי שהיו לנו במשך השנים חלוקי דעות, וגם היו מקרים שהערתי לה על דברים שהיא עשתה, אבל מעולם לא נהגתי עמה בהפך ממה שכתוב בשלחן ערוך. כל מה שעשיתי היה בדיוק כפי שבורא עולם צוה עלי...!'

בקרית בונה

בתחלה חשבתי שקל ביותר לומר - 'אסור לבקר את הצד השני... כל אחד ואחת ילמד להתמודד עם בן או בת הזוג שחנן אותו האלוקים, וילמד להבליג ולהמשיך את החיים

מאמר השבוע

הנהגות מרן

שאלות ותשובות

דוד המלך

לאשת החיל

פנינים מהפרשה

מוסר עם סיפור

פניני הדף היומי

זכר למהצית השקל כבר נתת? פרטים בגב העלון...

לעילוי נשמת אמיר בן מוזל

לעילוי נשמת מרגלית בת חנה

לעילוי נשמת לימור בת רבקה

לעילוי נשמת משה חיים בן שרה זוהרה

לעילוי נשמת אביאל בן גלית

זמני מניסה ויציאת השבת

יום	ת"א	ח"פ	ב"ש
בניסוח	17:24	17:21	17:23
יציאה	18:16	18:13	18:15
ר"ת	18:57	18:53	18:56

בירושלים: לנהוגים 40 דקות 17:04

הנהגות מרן
רבנו הרב עובדיה זוסף זצוק"ל

לא יתכן שבני ימות

רבי אליהו שטרית, שהיה מקליד את כל דברי התורה של מרן רבנו עובדיה זוסף זצוק"ל, כתב ספר בשם "רבינו" בו כתב את הדברים שמרן זצוק"ל היה מדבר עמו בין חידושי הכתיבה, ושם הוא מביא סיפור שמרן סיפר לו על ה"חפץ חיים" זצ"ל: ה"חפץ חיים" היה ענק הרוח. אנשים היו מאמינים לכל מילה שהייתה יוצאת מפיו שלבטח תתקיים.

פעם אחת, אדם צעיר עבר תאונת דרכים קשה רח"ל, ולא היה מה לעשות. הרופאים קבעו באופן נחרץ כי נותרו לו שעות ספורות לחיות. הם קראו לרב של בית החולים וביקשו ממנו לחפש את קרובי המשפחה של אותו אדם, כדי להודיע להם על מותו הקרוב של יקירם.

הרב עיין במסמכיו של האיש, וגילה שיש לו אבא, מבוגר מאוד, בגיל שמונים וחמש, שמתגורר במושב זקנים. הוא מיהר לבית האבות, איתר את האבא, והחל להסביר לו שבנו לא מרגיש טוב וביקש ממנו שיבוא לבקר.

להפתעת כולם, כשהאבא הגיע, וראה את בנו שבור ורצוף, נוטה למות - החל לחייך ונשאר אדיש לחלוטין.

הרב היה מופתע, והזקן אמר: "אל דאגה! הוא יחיה. הכל בסדר, אני יכול לחזור למושב זקנים".

הרב סבר שִׁהְזָקָה היא זו שהעבירה אותו על דעתו, אך הזקן הוסיף מיד ואמר: "אל תחשוב שדעתך השתבשה עלי. אני בטוח שהוא יחיה, על אף שהרופאים לא נותנים לכך סיכוי, כיון שקיבלתי ברכה מה'חפץ חיים' שאאריך ימים ושנים ואף בן לא ימות בחיי. ואני, איני זקן מופלג יש לי עוד כמה שנים לחיות, ולכן לא יתכן שאחד מִבְּנֵי ימות. חיי יִחְיֶה!"

ובאמת אותו זקן חי למעלה ממאה שנים, ובנו הפצוע החלים. (הגאון הרב ראובן אלבו שליט"א מתוך משכני אחרין).

שאלות ותשובות
מאת הרב יצחק טל כהן שליט"א

שאלה: מה צריך לכוון כששומעים פרשת זכור בקריאת התורה?
תשובה: לפי חלק מן הראשונים זוהי מצוות עשה מן התורה ולכן צריך לכוון שמקיים מצוות עשה מן התורה לזכור את מעשה עמלק וגם כשיהיה בידנו נמחה אותו, (עיין חזון עובדיה פורים עמוד ד).

שאלה: האם צריך לתת זכר למחצית השקל עבור האישה והילדים, ואם כן מאיזה גיל?
תשובה: אנחנו נותנים היום זכר למחצית השקל ובזמן המקדש היו נותנים רק עבור הבנים מעל גיל שלוש עשרה ויש היום שנוהגים ליתן עבור כל הילדים וגם הנשים (ויש שמקילים ליתן עבורם רק חצי שקל כמו שכתב בחזון עובדיה פורים עמ' קה) וכל המוסיף מוסיפים לו מן השמים.

שאלה: האם אפשר לתרום לבניין של ישיבה מכספי מחצית השקל או מתנות לאביונים?
תשובה: כספי זכר למחצית השקל אפשר לתרום אותם למוסדות לימוד תורה, ולבניית מקומות של תורה וזהו המקום הנכון לתת כמו שכתב מורינו ורבינו בחזון עובדיה פורים (עמוד קה). אבל מתנות לאביונים יש לתת לעניים בלבד ביום פורים.

שאלה: האם נשים חייבות גם כן לשמוע פרשת זכור?
תשובה: נשים אינם חייבות בשמיעת פרשת זכור, כי אינם בנות מלחמה ויש עוד טעמים לפוטורם, ומכל מקום נשים שמחמירות על עצמם לבא לשמוע, וכן אלו שעושים קריאה לנשים אחרי התפילה תבא עליהם ברכה, (עיין חזון עובדיה פורים עמוד ט).

שאלה: מי שלא נתן זכר מחצית השקל לפני פורים האם יכול לתן לאחר פורים וזה יחשב לו?
תשובה: היות ואנחנו עושים זכר למה שהיה במקדש (וחשוב להזכיר "זכר" למחצית השקל ולא מחצית השקל) ובמקדש היה אפשר ליתן עד ר"ח ניסן כמבואר ברמב"ם הלכות שקלים ולכן גם בימינו מי שלא נתן יכול ליתן עד ראש חודש ניסן.

דוד המלך
מאת הרב אליהו עזרי שליט"א

המלך דוד הנבואה

מאוס בעיניו ששאיפתו להילחם מלחמות, וזוהי הסיבה ששלח אותו למדבר להיות רועה צאן, כדי לבודדו מחברת בני אדם.

נרמזו והבין

ומהאירוע שהכה דוד את האריה והרג את הדוב, הבין דוד המלך שזהו מסר מן השמיים, שהנבואה שנתנבא בילדותו עתידה להתגשם בקרוב, וכפי שמובא במדרש (מכילתא דרבי ישמעאל בשלח, מסכתא דעמלק פרשה ב) על ארבעה אנשים שקיבלו מסר מן השמים, שניים מהם לא התייחסו למסר, ושניים התייחסו ופעלו על פיו, השניים שבחרו להתייחס למסר היו דוד המלך ומרדכי היהודי. כשדוד המלך הבין נכון את המסר ששלחו לו מן השמים, כאשר נמסכו בו כוחות עילאיים להכות את האריות והדובים, אמר בליבו עם ישראל נמשל לשה שנאמר (ירמיה נ, יז) "שֶׁה פְּזוּרָה יִשְׂרָאֵל, אֲרֵיּוֹת הַדִּיחֻוּ", וכנראה שעתיד להיות עם ישראל להתמודד מול

כאשר שהה דוד במדבר תקפו את עדרו, אריות ודובים, בורא עולם נסך בדוד המלך כוחות עלומים והוא היכה את האריה והרג את הדוב, לאחר הנס המופלא הבין דוד המלך, שלא לחינם תן לו בורא עולם כוחות על טבעיים משום שהוא עתיד להושיע את ישראל, ומנין ידע זאת דוד המלך? ידיעה זו נבעה מנבואה שהתנבא דוד המלך בצעיריו תו, וכך מובא המדרש (מדרש תנאים לדברים פרק א), מדוע הנביא מכנה את דוד המלך בשם התואר 'קטן', כפי שכתוב (שמואל א יז, יד) "וְדָוִד הוּא הַקָּטָן"? אלא, כשהיה דוד המלך קטן, היה מתנבא שהוא עתיד להחריב את ערי הפלישתים, ולהכות אדם חזק בשם גוליית, וגם לבנות את בית המקדש, כששמע ישי את דברי דוד המלך לא הבין שמדובר בנבואה מהשמיים, אלא חשב שדוד הוא צמא לקרב, ולכן היה דוד

לְרִכִּישַׁת סִפְרֵי הַרְבֵּי אֱלִיהוּ עֶמְרוּ:
'מַעֲבָר לְסִגְלָה' עַל הַזְרַע שְׁמוֹשׁוֹ.
'הַמֶּלֶךְ דָּוִד' עַל סֵפֶר שְׁמוּאֵל א.
הַכְּנִסוּ לִי: אוֹפֵקִים בּוֹקֵס אוֹ בִּנְיָד
055-67-25-138

כחה של האש

אש התורה מכלה עוונות

וקדשת את המזבח והיה המזבח קדש קדשים (מ, ו) מצות אש התמיד

מצוה מיוחדת היתה במזבח - להבעיר אש תמיד. גם כאשר לא היו קרבנות, חגיבים היו להבעיר את האש בעצי המערכה, כמו שנאמר: "אש תמיד תוקד על המזבח לא תקבה" (ויקרא ו, ו).

האך הקדוש היה אומר, שאדם הרוצה לבער מקרבו מחשבות טמאות יגיל את עצמו לומר תמיד את הפסוק: "אש תמיד תוקד על המזבח לא תקבה", המסגל לכך ביותר. בכחה של אותה אש לבער את המלאכים הנוצרים מעברות האדם!

מהי אותה אש?

אש זו היא התלהבות של קדושה, שבה האדם מקים את המצוות. עשית מצוה מתוך שמחה של מצוה, תפלה מתוך התפעלות ודבקות או מתן צדקה באופן כזה בנראות אש קדש, היקדת בקרב האדם ומסגלת לשרף את כל המחשבות הזרות וההרהורים הרעים, ולהשאיר את האדם נקי וזך.

משל למה הדבר דומה, לעשיר מפלג שהיו לו אין ספר נכסים, ועלה בו רצון לבנות ארמון פאר. הוא חלם על ארמון אדיר שישפך את כל צרכיו, ויהיה בו די מקום לכל משרתיו ופקידיו, אך למרות גיעותיו וחפושיו לא מצא מקום גדול דיו המתאים למשרתו.

אחר חפושים רבים הציע לו מתוך לקנות יער של אלה דונם, לכת את העצים שבו, ולבנות עליו את הארמון הנכסף.

שמח העשיר שמחה גדולה והזדרז לקנות את היער. לאחר מכן שכר אנשים מיוחדים שיתחילו בקריית העצים, אלא שעד מהרה התברר לו כי מדבר במלאכה קשה, שסופה בלתי נראה כמעט... מאות אלפי עצים מצויים ביער הזה, ועם כל מאמציהם הפכירים של כותרי העצים הם הצליחו לחרות רק עשר או עשרים עצים ליום.

יכלה הזמן, והם לא יכלו - התעצב העשיר, ולא ידע לשיט עצות בנפשו. לבסוף בא פקח אחד ואמר לו: "יש לי עצה נפלאה, שתסיע לך לפנות את השטח בתוך יום או יומיים..."

התבונן בו העשיר בספקנות, והפקח הסביר: "עליך רק להצית אש ביער. תוך זמן קצר תראה להבות עד לב השמים, פעבור יום או יומיים תדעך האש, ואתה תגלה שהעצים כולם עלו בלהבות והתפלו, ואתה נותרת עם קרקע, שפעליה תוכל לבנות כל מה שתחפץ".

זהו כחה של אש.

לעתים מוצא האדם את עצמו מהרהר בראש בנפשו. יש לו עברות פה רבות, וממילא ברא הוא כל כך הרבה מלאכים מקטרגים. מה יעשה? גם אם יצליח בכל יום לשוב על עברה אחת, יכלה הזמן, והקמה לא יכלו...

באים בעלי המוסר ומניעים לנו: יש תקוה! תבעיר אש! תעלה אש כך עצמך - אש תמיד תוקד על המזבח.

אתה מתפלל? - תתחיל לעשות זאת מעמק הלב ובחום. אתה לומד תורה? - עשה זאת בחום, בשמחה ובתלהבות.

האש שתבעיר תשרף בן רגע את כל העברות, ותכלה את כל המלאכים שנבראו מהו.

זוהי עבודת ה' הודי בחייו!

כחה של אש התורה

בחינה נוספת של אש היא התורה הקדושה, כמו שנאמר: "כה דברי פאש נאם ה'" (יחזקאל כג, ט).

אין פעולם דבר מועיל יותר לתקון עברות וחסאים מלמוד התורה הקדושה. אדם שולמד תורה מבעיר את האש הזאת, והיא מבקרת את כל העברות שלו עד שהן מתפלות, ולא נותר מהו מאומה. עליו להיות מוסיף והולך בתורה - מי שהיה רגיל ללמד שעה - ילמד שעתים. מי שהיה רגיל ללמד שלש שעות - ילמד ארבע, ועל ידי כך הוא יוכל לנקות ולזכך את נשמתו.

(הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א מתוך משכני אחריו).

מילה שווה זהב

כל אחד ואחת שזכה שיהיה לו רב, אדם שנראה כבשר ודם אך בעצם הוא הצינור המקשר בינך לבין בורא עולם, שדרכו שומעים מה הקב"ה באמת רוצה מכל אחד ואחת, רב שאמנת מכיר את הנפש של המשפחה ובסיעתא דשמיא גמורה מנהיג אותם בדרך העולה בית אל.

כי אין לו דרך אחרת לשמוע בפירוש מה הדרך הנכונה בכל צעד ושעל, שהרי כל אחד נגוע בהחלטותיו בחיים, יש לנו נפש בהמית שרוצה גם את מה שהיא לא צריכה. והרב, שוב, בהרבה סיעתא דשמיא, מנהיג את המשפחה כשבאים להיוועץ איתו. כדאי מאוד גם את הילדים להרגיל לכך מגיל קטן, שישמעו שיש בבית דעת תורה, שאבא הולך לשאול את הרב, גם בהחלטות שקשורות לילדים, שהם ידעו שאם תהיה להם שאלה כשיגדלו, הם צריכים ויכולים ללכת לשאול את הרב הצדיק. שיש לו ברכה משמיים בזכות האמונה של היהודי ומפיו יוצא מה שהקב"ה בכבודו ובעצמו רוצה מאיתנו.

זו הדרך לחיות באמונה ובראש שקט, שיש מי שמעלינו, יש מי שידוע טוב יותר ויחליט לנו במידה ולא נסתדר לבד.. זה עוזר מאוד, גם לזוגות בבעיות בשלום בית, וגם בכל החלטה קטנה או גדולה בחיים. לפני שאלת רב כמובן מתפללים לבורא עולם שמה שיצא מפיו יהיה מה שהשם רוצה, וכן, בזכות האמונה התמימה והאמיתית הזו, לא תצא שום תקלה מתחת ידו. כי יש השם בעולם, והוא מסובב הסיבות, והוא נותן לרב בפיו את המילים הנכונות. וככל שהאמונה של היהודי חזקה יותר, דיבורי הרב ישפיעו יותר ויתגשמו במלואם.

כל משפט שיצא מרב גדול כדאי מאוד לזכור ולחשוב ולהבין מה טומן בחובו עוד, חוץ מהפשט שבו, נאמר "אין אדם עומד על דעת רבו עד 40 שנה", כמה עומק ניתן לקחת מכל תשובה ודיבור קטן. שיוכל לחזק אותך גם במקומות אחרים לגמרי. כל מה שאנחנו שומעות או רואות בחיים, בא לחזק אותנו ולתת לנו מוסר ודעה בחיים. כי כל העולם נברא בשבילי, בשביל כל אחד ואחת מאיתנו. כל מה שאני רואה צריך ללמד אותי משהו. וכן מכל סיטואציה ניחא את המירב ונלמד את החיובי שבה, וניחא מכך כוחות ותעצומות מלקרים אישיים.

הרב הגאון יגאל כהן שיזכה לחיים טובים וארוכים, מספר ימים לאחר חתונת ביתו, אמר כמסיח לפי תומו שבתפילות האחרונות שלו לא נעים לו לבקש מהקב"ה, מרוב כל הטובות שהוא נתן לו בזמן האחרון.. לא יצא את לו הבקשות בתפילות, אלא רק תודות. לימוד גדול נוכל ללמוד מזה ביחד, כל אחת תסתכל על החיים שלה, האם היא לא צריכה להרגיש כך? שמרוב כל הטוב שהקב"ה משפיע עלינו לא נעים כביכול כבר לבקש ולבקש?..

נסו את זה, תקומו בוקר אחד, תתפללו שחרית, ובשמע קולנו במקום לבקש בקשות רק להגיד תודות... לבכות מרוב הודיה להשם... על מה? מי ששואלת על מה.. צריכה להחזיר את המשקפים החיוביות לעיניים... כי אין ספור דברים שנוכל למנות שעליהם צריך לומר תודה...

קמת הבוקר? את הולכת, שומעת, רואה, את מריחה, בריאה, רעננה וחזקה?.. יש כלאלו שלא. יש לך בית? קורת גג, אוכל על הגז, בגדים בארון, מטריה לגשם, מעיל מחמם?.. יש כלאלו שאין להם. אם יש לך בעל.. כמה את צריכה להודות, ואם יש לך ילדים.. בכלל התודות לא יגמרו עד מחר. ונכון - תמיד אפשר להתלונן! תמיד אפשר לחפש מה בתוך כל זה לא טוב לי! כמה בלגן הילדים עושים לי, כמה לא טוב עם הבעל או בבית הקטן, או שאין בעל עדיין בכלל וכו' וכו'.... אבל החכמה היא - לראות רק את מה טוב, רק להודות להשם, על ידי זה מגיעה השמחה במלוא הדרה וממלאת את כל חדרי הלב. אגב, הרועע הוא החבר הכי טוב של השמחה, והוא מגיע יחד איתה... ומה שווה יותר משניהם בתוך ליבנו?! כמה כסף מוכנים אנשים לשים בכדי לקנות שמחה ושלווה?? ולכל אחת מאיתנו, שנולדה יהודיה, יש את הבחירה להכניס לחייה, ללא עלות. גם כבוד הרב הצדיק יכול היה לבחור להתלונן על מה שלא היה בסדר, ובוודאי שהיו דברים שהם לא בדיוק כפי שרצו בכל מהלך החתונה, אבל הוא בוחר שלא לראות בכלל את מה שלא טוב. מבחינתו הכול היה מושלם, הוא בוחר לראות רק את הטוב! ומזה מוטל עלינו ללמוד ולקיים...

לרכישת הספר "תוכו רצון אהבה" מאת מחברת הטור: 0583266571

מוסר עם סיפור

סאט הרב יצחק עמר שליט"א

שני שם המשפחה

זוכים אנו השבת לסיים את חומש 'שמות', הנקרא ספר הגאולה, התורה פתחה בחומש זה את ענין ירידת עם ישראל למצרים וענין השיעבוד, וממשיכים לענין הגאולה, ומעמד הר סיני, ומסיימים בענייני המשכן - השראת השכינה. צריכים

אנו לזכות שהשכינה תשרה אצלנו, ויש דברים שגם היום אנו יכולים לעשות השראת השכינה, והסיפור הבא ימחיש זאת. סיפר הרב חזקיהו יוסף קרלנשטיין שליט"א סיפור מעניין שאירע לאחר השואה. יהודי בשם ר' מוטל וינברגר, שעבר את מוראות השואה האינמיים. לפני השואה היה שם משפחתו 'גרינפלד'.

לאותו ר' מוטל היה חבר נעורים שהיה שם משפחתו 'אנגל'. שניהם עברו ביחד את שבעת מדורי הגיהנום של השואה הארורה, וזכו להישאר בחיים.

המשך מוסר עם סיפור

אחרי השואה בקשו שניהם אשרת הגירה לקנדה. ר' מוטל קיבל אישור לצאת לקנדה. אבל חברו 'אנגל' חלה במחלת הטיפוס ה"י, לא היה לו סיכוי טבעי לצאת מגרמניה, ולהישאר שם רחמנא ליצלן. ביום ההפלה הגיע ר' מוטל להיפרד מחבירו, החבר פרץ בבכי ואמר לו: "עברנו יחד את השואה הארורה עם כל היסורים הכרוכים בדבר, עכשיו אתה זוכה, ברוך ה' לצאת לחופשי, ואני נשאר כאן, בודד אמות, בודד אקבר..." ר' מוטל פונה אל חברו, ובלי להסס אומר לו קח את הויזה שלי, מעכשיו קוראים לך 'גרינפלד' ולא 'אנגל'. חס וחלילה השיב אנגל, מזועזע כולו. לא יעלה על הדעת, וכי אציל את החיים שלי על חשבון החיים שלך? בשום פנים ואופן לא! אל תדאג אמר ר' מוטל גרינפלד, בעזרת ה' אני יצליח לצאת מכאן, אני אותך לא אשאיר למות כאן, ואני בטוח שיהיה לי סייעתא דשמיא. כאשר ראה 'אנגל' שר' מוטל נחוש בדעתו, ואף מזרזו לצאת כי כבר מאחור, לקח את האישור המיוחל ויצא לקנדה.

בדרך לא דרך הצליח ר' מוטל להשיג אישור שהונפק עבור יהודי שנפטר בשם 'וינברגר' אותו יהודי בדיק נפטר ועדיין לא נודע לשלטונות על פטירתו, והשתמש ר' מוטל באישורו ויצא, וכך הפך לוינברגר והצליח להגיע לקנדה. ר' מוטל וינברגר - גרינפלד לשעבר זכה לתורה וגדולה במקום אחד, וזכה לראות נכדים ונכדות עוסקים בתורה וביראה. מספר ר' מוטל שכאשר הגיע לאדמו"ר האמרי חיים מויז'ניץ זצ"ל אמר ר' מוטל לרב"ה שם המשפחה שלי המקורי הוא 'גרינפלד' וכן כל אחי ורק אני כעת מסתובב עם 'וינברגר' האם אני יחזור לשם המשפחה המקורי? אמר לו האדמו"ר האמרי חיים מויז'ניץ: "אין שום בעיה בשינוי שם המשפחה, אתה יכול לשנות כרצונך, אבל לא משתלם לך בכל פעם שקוראים לך בשם 'וינברגר' - זה שם שניתן מתוך מסירות נפש - מורעף עליך שפע של חסד ורחמים משמים. לא כדאי לך להחליף את השם הזה." מבהיל לראות מהו כוחה של השראת השכינה, בדרונו אנו בדור שיש הרבה סטרא אחרא בכל מקום. שיידע האדם שכל מאמץ הוא מסירות נפש שזוכים עבורו להשראת השכינה הקדושה, ושנזכה לגאולה הקרובה במהרה בימינו אמן.

פניי הדף היומי

מאת הרב ד"ר מרדכי זכאי שליט"א

הזרות מלספר דברים רעים על נפטרים

"אמרנו כל ימיו הושחרו שינוי מפני התעניות" (מסכת חגיגה דף כב) בסוגינתנו הובאה מחלוקת בית הלל לבית שמאי לגבי כלי חרס שהוא סגור היטב ויש בתוכו אוכל, והעמידו אותו על הפתח שמפריד בין הבית לעליה (הקומה השנייה) וישנו מת בבית, האם הכלי חרס משמש חציצה שלא לעבור הטומאה, שלדעת בית שמאי הכלי חרס מציל שלא תעבור הטומאה רק על דברי מאכל ומשקה, ואילו על בני אדם וכלים שנמצאים שם אינו חוצץ והם נטמאים, ולדעת בית הלל שחולקים הכלי חרס מציל על כולם שלא יטמאו. ומובא בהמשך הסוגיא שרבי יהושע טען כלפי הסברא של בית שמאי שהוא מתבייש מדבריהם משום שלדבריהם יתכן מצב שאישה שנמצאת באותה עליה שבבית ולשה בצק בקערה, שהאישה תהיה טמאה מחמת אותו מת, ואילו הבצק יהיה טהור, אומנם אחד מתלמידי בית שמאי ביאר לרבי יהושע את סברתם שהיות ומדובר כאן בכלים של עמי ארצות שהם טמאים מכיוון שאינם זנהרים בדיני טומאה, ולכן לגבי האוכלין והמשקים שאי אפשר לטהרם במקווה טיהרו חכמים היות ועמי ארצות לא יסכימו לומר שהם טמאים ולהפסיד, אבל לגבי האנשים והאוכלין שאפשר להטבילם במקווה ולטהרם אמרו בית שמאי שהם טמאים. וכששמע זאת רבי יהושע התחרט על שדיבר כלפי בית שמאי בזילזול והלך לקבריהם לבקש מהם מחילה וסליחה, ומוסיפה הגמרא שרבי יהושע לא הסתפק בכך אלא גם צם צומות ותעניות במשך שנים רבות עד שהושחרו שינוי בגלל התעניות.

והנה כתב הרמ"א בשו"ע חושן משפט (סימן תכ סעיף לח) שהמדבר רע על שוכני עפר (נפטרים) צריך לקבל עליו תשובה ועונש ממון כפי ראות בית דין, ואם קבורים בסמוך לו ילך אצל קבריהם ויבקש מהם מחילה, אמנם המגן אברהם (בסימן תרו סק ז) כתב שאם חירף לאחר שנפטר אין צריך לבקש מחילה על קברו. והנה החיד"א בספרו פתח עינים הוכיח מסוגינתנו שרבי יהושע הלך לבקש מחילה על קברם של בית שמאי אף שהיה הזילזול לאחר פטירתם, אמנם יש שדנו שרבי יהושע עשה זאת ממידת החסידות ולא שהיה חיוב לעשות זאת מעיקר הדין. ואמנם צריך מאוד להיזהר מלספר שם רע על המתים כפי שנפסק בשולחן ערוך (אורח חיים סימן תרו סעיף ג) שיש חרם ותקנת קדמונים שלא להוציא שם רע על המתים, ויש רמז לכך מהסמיכות של הפרשות אחרי מות קדושים אמור, דהיינו אחרי שאדם נפטר תאמר עליו רק דברי צדקות וקדושה ולא הוצאת שם רע.

ניתן לרכוש במחיר מיוחד את ההיסט אונקיי של הרב ד"ר מרדכי זכאי שליט"א הכולל את כל שיעורי הדף היומי על מסכתות הש"ס בשפה ברורה והוטה ושיעורים בהלכה. ליצירת קשר בפלאפון 0527630352 כמו כן ניתן להאזין לקו הדף היומי בכל שעות היממה הינם בטלפון 0559302663

זכר למהצית השקל ומתנות לאביזנים

אם ברצונכם לקיים את מצוות מחצית השקל ומתנות לאביזנים בהידור! עשו אותה עם עמלי תורה עניים 100 אברכים שלומדים בכל יום שלם. וכן למשפחות נזקקות ותורתכם ימסרו להם ע"י הרב יגאל כהן שליט"א

ביום פורים
ועל ידי זה תקיימו את המצווה בהידור ותזכו לכל הברכות. ככתוב:
"אם אתה משמחה את שלי אני משמחה את שלך"

לתרומות חייגו: **03-8000770**

צדקה וחסד

ניתן להזמין לשיעורי תורה / אזכרה ברהבי הארץ רבנים מכולל "יביע אומר" 03-8000770

גד תמיד לע"נ ר' מנשה בן רהל ז"ל ולע"נ שושנה מזהין בת זיוה ע"ה

בתרומה של 250 ש"ח אתם שותפים בהפצת העלון ב: 20,000 עותקים